

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 17, 1986

Nr. 138

LKB Kronika Nr. 70

Kuo baigsis šantažas?

1985 m. pavasarį Skaudvilės klebonas kun. Jonas Kauneckas parašė skundą į Maskvą, jo žodžiais tariant apie tai, kaip saugumiečiai ir prokuratoriai darbuotojai lauzo tarybinius įstatymus ir savo pačių nutarimus. Net artimiausiems draugams nepavyko gauti kun. J. Kaunecko skundo teksto, nors smulkiau sužinoti apie tą skundą. Jis sakėsi nenorįs sudaryti galimybės kerstui už kritiką, mat TTGKK nuteistieji nariai buvo kaltinami antitarybine agitacija ir propaganda už tai, kad Komiteto dokumentai buvo žinomi ir užsienyje.

Po skundo aiškiai pastebima prieš kun. J. Kaunecką prasidėjusi keršto kompanija, galbūt planuojamas ir susidorojimas. 1985 m. pavasarį ir vasarą Tauragės saugumiečiai visokiais būdais „kūrė“ kunigo „nusikaltimus“. Šioje akcijoje nepaskutinę vietą užėmė pats saugumo viršininkas Šešeliovas, o ypatingai saugumietis Vytautas Valantinavičius. Buvo tardomi beveik visi Skaudvilės bažnyčios komiteto nariai. Saugumiečiai stengėsi įtikinti tikinčiuosius, kad kun. J. Kauneckas yra nusikaltėlis, pavojingesnis už kun. A. Svarinską ir S. Tamkevičių, tik labai gudrus. „Mes jį sutvarkysim dar gudriau nei anuos kunigus, liudininkai jų teisme buvo netikintieji, o prieš kun. J. Kaunecką liudys vien tik tikintieji“. Bažnytinio komiteto narius saugumiečiai stengėsi įtikinti, kad kunigas platina „Kroniką“. Čekistai

baisiausiais grasinimais reikalavo, kad parapiečiai liudytų, jog iš kun. J. Kaunecko gauna „Kroniką“.

Taip liudyti reikalavo, gąsdindami net jų vaikų bloga ateitimi: jie neįstot mokyti, bus paimti į kariuomenę ir pasiųsti į Afganistaną ir pan. Taip pat buvo bauginami ir Adakavo bažnytinio komiteto nariai: neatlaikęs šantažo atsisakė Adakavo bažnytinio komiteto pirmininkas Lembutis ir sekretorė Lembutienė.

Cekistai stengiasi sudaryti kun. J. Kauneckui nepakeliamą darbo ir gyvenimo atmosferą. 1985 m. rugpjūčio 14 d. į kleboniją atėjęs milicininkas surašė protokolą, kad čia gyvena nepasiregistravusi ir gamina kuniagai maistą Bronė Aputytė (ji negali registruotis, nes turi valdinį butą Gargžduose). Po kelių dienų milicininkas atnešė įspėjimą: jei nepasiregistruos, bus baudžiama. Rugpjūčio 29 d. Skaudvilės miesto vykdomojo komiteto pirmininkė Bernikienė ir sekretorė Karosienė paruošė dokumentaciją B. Aputytės administracinei baudai: rugpjūčio 30 d. ji turėjo pristatyti į Tauragės miliciją, tačiau išregistruota iš buto Gargžduose, o butas atimtas. Bet tą dieną atvykę milicininkai klebonijoje jos nerado — jau buvo išvykę į Gargždas. Nors kun. J. Kauneckas eida-vo maitintis į miesto valgyklą, milicijos darbuotojai dar kelis kartus klebonijoje ieškojo B. Aputytės.

(Bus daugiau)

Amerikoje vieši Pakistano premjeras

Washingtonas. — Amerikoje lankosi Pakistano premjeras Mohammed Khan Junejo, pradėjęs pareigas pernai gruodžio mėn. Pakistano kelias į demokratiją pradėjo dar ilgai, tačiau valstybė pradėjo atgaivinti parlamentinę demokratiją. Didžiausia galia toliau turi karnis prezidentas Zia ul Haq, tačiau ir jis pripažįsta, kad reikia atstatyti demokratinę santvarką.

Pakistano reformos demokratine linkme pradėtos ir dėl paramos, kurią jis gauna iš Amerikos. Pakistanas yra ketvirtas pagal gaunamos paramos dydį. Ateinančiais metais prezidentas vėl prays keturių milijonų dolerių Pakistano reikalams, šešeriems metams. Tarp sąlygų, kurių Kongresas reikalauja, prieš patvirtindamas tokią sumą, yra diktatūros panaikinimas ir garantija, kad Pakistanas nebando pasigaminti atominės bombos.

Pakistano premjero Junejo pasitarimuose su prezidentu Reaganu ir kitais administracijos bei Kongreso veikėjais bus paliesti ir heroino gamybos klausimai. Pakistane auginama daug aguonų, iš kurių gaminamas Amerikos narkomanus pasiekęs heroinas. Bus paliesti Afganistano karo reikalai. Pakistane prieglaudą gavo milijonai nuo karo pabėgusių afganų. Iš Pakistano plaukia parama partizanams. Pakistanas užima svarbią strateginę poziciją ir jam nuolat gresia Maskvos keršto veiksmai už

paramą Afganistano laisvės kovotojams.

Iš Washingtono premjeras Junejo keliaus į New Yorką, kur tarsis su Jungtinių Tautų štabo nariais dėl taikos Afganistane ir dėl pabėgėlių priežiūros klausimų.

Astronauto žmona kaltina agentūrą

Washingtonas. — Lakūno astronauto Michael J. Smith, kuris žuvo erdvėlaivio „Challenger“ sprogimo sausio 28 d., žmona apkaltina NASA įstaigą, kad ji buvo apsileidusi, žinodama, kad gali įvykti nelaimė ir nieko nedariusi jai sustabdyti. Žmona Jane Smith reikalauja iš erdvės agentūros 15 mil. dol. išeiknio. Pagal įstatymus agentūra turi per šešis mėnesius atsiliepti į šį kaltinimą. Vėliau žuvusio lakūno šeima gali kelti teisme bylą ir pateikti ieškinį.

Šis kaltinimas agentūrai paskelbtas po to, kai prezidento sudaryta nelaimės priežasties aiškinti komisija paskelbė, kad nelaimę sukėlė raketos greitintuvo praleistos skysto kuro dujos. NASA vadovai žinojo ar turėjo žinoti, kad dujos gali išeiti ir įvykti nelaimė. Stebėtojai mano, kad ir kitos žuvusių astronautų šeimos ateityje gali kelti panašius ieškinius.

— Washingtono sluoksniai lengviau atsikvėpė, kai Austrijos prezidentas Waldheimas paskelbė, kad jis niekur neplanuoja keliauti per pirmuosius savo prezidentūros metus.

Libane buvo daug palestiniečių benamių stovyklų. Dabar, po daugeliometų kovų, pastogių neteko ir vietiniai libaniečiai. Streifos kaimo gyventojai, partizanų šipūtį palydimi, bėga iš savo kaimo, kurį puolė Izraelio lėktuvai.

Nikaragvos valdžios kova prieš Bažnyčią

Managva. — Nikaragvos sandinistų vyriausybė pradėjo plačią propagandinę kovą prieš krašto katalikų hierarchiją. Neseniai buvo ištremiti valdžiai nepalankūs kunigai ir vienuoliai, iš viso 10 asmenų. Valdžia uždarė katalikų radijo stotį. Miesto valdyba sustabdė vandens, elektros tiekimą kardinolo Miguel Obando y Bravo namams, buvo nutraukta telefono linija. Kai į Ameriką išvyko kardinolo štabo narys, jo dešinioji ranka vyskupas Bismarck Carballo, valdžia nebedavė vizos jam grįžti atgal. Šitokių elgesio pasmerkė ir Vatikano laikraštis. Kitas kardinolo bendradarbis, vyskupas Pablo Antonio Vega liepos 4 d. buvo suimtas, įsodintas į helikopterį ir išvežtas į Hondurą pasienį, kur buvo paleistas be pinigų, maisto ar drabužių. Jam tik buvo įteiktas pasas.

Nikaragvos prezidentas Ortega aiškino, kad vyskupas pritarė Amerikos Kongreso patvirtintai 100 mil. dol. paramai Nikaragvos valdžios priešams, kovojantiems už demokratinę santvarką. Ortega pasakė: „Religijos laisvė nereikia, kad žmogus gali samokslauti su Reagano žmonėmis, su CIA prieš šalies revoliuciją“.

Stebėtojai Nikaragvoje aiškiai mato, kad sandinistai dar nežino, kaip elgtis su labai populiariu katalikų Bažnyčios vadu kardinolu Obando. Liepos 6 d. kardinolas kaltino valdžią bandymu suskaldyti katalikų Bažnyčią, kaltino dėl kalbos laisvės varžymo.

Kardinolas Obando nesileidžia manipuliuojamas jokios valdžios. Jis buvo žinomas kovotojas prieš Somozos diktatūrą, o dabar kovoja prieš sandinistų diktatūrą. Kai jis buvo paskirtas Managvos arkivyskupu ir ėmė sakyti pamokslus apie valdžios korupciją, sprespaudą ir nesirūpinimą skurdžiais, prezidentas Somoza padovanojo arkivyskupui ištaigą „Mercedes-Benz“ automobilį. Arkivyskupas paleido jį loterijon, o surinktus pinigus išdalino vargšams. Somoza atsiuntė jam kitą limuziną, tačiau arkivyskupas jį sugrąžino. Dabar kardinolas nenaudoja jokių automobilių, jis lanko tikinčiųjų kaimus, jodamas ant užsi-

Jaunų matematikų varžybos

Varšuva. — Lenkijoje įvyko tarptautinė Matematika olimpiada. Dalyvavo aukštesniųjų mokyklų mokiniai, viso 192, iš 37 valstybių. Pirmąją vietą pasidalijo Amerikos ir Sovietų Sąjungos matematikos mėgėjai. Dalyviams reikėjo išspręsti šešis nelengvus uždavinius, varžybos tęsėsi dvi dienas. Uždavinių sprendimus įvertino tarptautinė matematikų komisija ir paskelbė rezultatus.

— Meksikos Chihuahua provincijos rinkimus laimėjo valdančiosios revoliucijos partija. Opozicijos veikėjai tvirtina, kad rinkimai tik suktybių ir niakro apgaudinėjimo.

— Afganistano partizanai paskelbė, jog jiems pavyko numušti karinį transporto lėktuvą, kuriame žuvo 100 kareivių. Nežinia, ar jie buvo Afganistano ar sovietų kareiviai.

— Meksika praėjusią savaitę įmokėjo 600 mil. dol. į savo užsienio skolų mažinimo fondą. Meksikos skolos siekia 97.6 bil. dol.

— Indijoje Ahmedabade policija šaudė į riaušes keliančią minią. Jau savaitę vyksta gatvių kovos tarp hindų ir musulmonų. Sužeista 150 žmonių, suimta 700.

Maskvos šypsena Japonijos link

Tokio. — Japonijos valdančioji partija vis dažniau kalba apie santykių su Sovietų Sąjunga pagerinimą. Neseniai Maskvoje viešėjęs japonų užsienio reikalų ministeris Abe parvežė žinią, kad naujieji Kremliaus vadai palankiau žiūri į santykių su japonais pagerinimą. Gorbaciovas net matas Japonijoje pavyzdį, kaip turėtų tvarkytis sovietai. Japoniją noris aplankyti Gorbaciovas mato Japonijoje sistemą, kurioje puikiai derinasi laisvė ir disciplina, kurios dažnai trūksta kitose kapitalistinėse šalyse.

Didžiausias stabdis gerėjantiems santykiams yra keturių japonų salos, kurias po karo pasisavino Sovietų Sąjunga. Maskva atsiuntė į Japoniją naują ambasadorių Nikolaj Solovjev, kuris gerai kalba japoniškai. Jis neseniai leido japonams, kurie anksčiau gyvendavo tose šiaurinėse salose, aplankyti savo giminių kapus be jokių specialiųjų dokumentų. Maskva leidžia japonams lankytis ir savo senos teritorijos — Sachalino saloje, kur yra ten prieš 80 metų žuvusių japonų karių kapinės. Kartu sovietai išsiderėjo, kad jų piliečiai galės lankytis rusų karo belaisvių Japonijoje likusių kapus, nors tokių lankytojų daug nelaukiama.

Japonams reikia naujų rinkų, sovietams reikia japonų mašinų ir fabrikų. Perna abipusė prekyba siekė vos 4.2 bil. dol. Tai tik pusė Maskvos prekybos su Vak. Vokietija, kuri importuoja sovietų naftą ir dujas.

Japonams reikia naujų rinkų, sovietams reikia japonų mašinų ir fabrikų. Perna abipusė prekyba siekė vos 4.2 bil. dol. Tai tik pusė Maskvos prekybos su Vak. Vokietija, kuri importuoja sovietų naftą ir dujas.

Susitarė nurašyti senas skolas

Londonas. — Britanijos užsienio reikalų ministeris Howe ir sovietų ministeris Shevardnadze pasirašė sutartį, kuri užbaigia labai seną gintą dėl senų, priešrevoliucinių skolų. Pagrobę Kremliaus valdžią, bolševikai 1917 m. paskelbė, kad jie atsisako visų caro valdžios skolų ir finansinių įsipareigojimų. Britų piliečiai ir bendrovės buvo investavę į caro Nikolajaus II paskelbtus bonus, kurių pinigais caras žadėjo statyti geležinkelį. Britanija prarado apie 600 mil. dol.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Sankcijos Lenkijai naudingos rusams

Washingtonas. Amerikos Lenkų Kongresas, kuris giliai atstovauja 10 milijonų amerikiečių, skundžiasi nesuprantas, kokia yra JAV administracijos politika Lenkijos atžvilgiu. Organizacijos pirm. A. Mazewski sako, jog Amerika su savo sankcijomis stumia Lenkiją į sovietų glėbį. Jei JAV vyriausybė sankcijas kur nors atšaukia, tai niekad neišsikovs jokių nuolaidų karienei ar politinei srityje. Sankcijos, paskelbtos po Lenkijos karinio stovio įvedimo 1981 m., Lenkijai daug pakenkė. Lenkijos žvejų laivams uždrausta žvejoti JAV teritoriniuose vandenyse, uždrausti Lenkijos lėktuvų skraidymai į New Yorką. Svarbiausia, Lenkijai atšauktos favoritinės valstybės prekybos lengvatos ir sulaukanti JAV vyriausybės kreditai.

Dėl sankcijų atšaukimo į JAV kreipėsi popiežius Jonas Paulius II, Lenkijos primas kardinolas Jozef Glomp ir net „Solidarumo“ vadas Walesa bei Amerikos lenkų vadai. Jie įrodinėja, kad ekonominės sankcijos kenkia tik paprastiems lenkams, nepaliesdamos Lenkijos vadų ar jų politikos.

Stebėtojai teigia, kad keista klausyti administracijos pareigūnų aiškinimo, kad ekonominės sankcijos nevertos skelbti Pietų Afrikai, nes jos palies juoduosius darbininkus, tačiau Lenkijai jos paskelbtos ir uoliai taikomos, nors jos daugiausia paliečia baltuosius lenkus darbininkus.

Aukšti administracijos diplomatai aiškina, kad sankcijų atšaukimas šiuo metu atrodytų, lyg Jaruzelskio politikos patvirtinimas ir pritarimas. Pats Jaruzelskis irgi labai kietai laikosi, nes jį labai skaudžiai palietęs plačiai išgarsintas Lenkijoje gynybos sekretoriaus Casparo Weinbergerio pareiškimas, kad Jaruzelskis yra „rusų generolas lenkiškoje uniformoje“. Jaruzelskis save laiką tvirtu Lenkijos patriotu, tautos gelbėtoju nuo rusų okupacijos.

Amerikos lenkų susidomėjimą sukėlė Lenkijos valdžios kaltinimas Amerikos žvalgybos organizacijai CIA. Ameriką iš anksto žinojusi, kad lenkų generolai planuoja karo stovio suvaržymus, planuoja suimti „Solidarumo“ vadus, tačiau Amerika apie tai neįspėjo nei katalikų Bažnyčios, nei „Solidarumo“. Amerikos žvalgyba turėjusi smulkias žinias apie karo stovio planus, nes Lenkijos štabe dirbo CIA šnipas pulkininkas Wladyslaw Kuklinski, kuris

dabar su šeima gyvena Aemrikoje. Jam tačiau neleidžiama susitikti su lenkų emigrantų vadais ar su spauda, nors jo pareiškimai galėtų atidengti komunistų planus užgniaužti darbininkų judėjimą tuo pačiu metu, kada valdžios vadai kalbėjo apie „dialogą“ ar „tautinį susitaikinimą“. Amerikos Lenkų Kongresas reikalavo pradėti šio „Kuklinskio klausimo“ investigaciją Kongrese, tačiau valdžia į tą reikalavimą neatsakė.

Europos valstybės irgi laikosi sankcijų Lenkijai politikos. Bankininkų komisija palengvino lenkų skolų mokėjimo sąlygas, Prancūzijos Mitterrandas priėmė Jaruzelskį Paryžiuje. Buvo leista Lenkijai vėl įsijungti į tarptautinį Pasaulio banką ir Tarptautinį Valiutos fondą. Amerika vėl išleisdžia lenkų keleivinių lėktuvų bendrovės lėktuvus, tačiau pagrindinės sankcijos neatšaukiamos. Lenkijai reikia tarptautinių rinkų, reikia technikos prekių. Tik dabar lenkų užsienio prekyba pasiekė 1979 m. lygį, nors importas dar liko 30 nuoš. žemesnis. Lenkijos eksportas prarado 15 bil. dol. ne tik dėl sankcijų, bet ir dėl pasaulinės rinkos plienui, laivams ar akmenis angliai užgaidų. Tų produktų pasauliui šiuo metu mažiau reikia.

Net lenkų vyriausybės priešininkai, kaip disidentas Jacek Kuron pripažįsta, kad JAV politika yra „trumpa-regė“. Sankcijos buvo reikalingos, kaip moralinis gestas, tačiau Lenkijai būtų naudingi kuo platesni ryšiai su Vakarais.

Korespondentai iš Varšuvos mano, kad liepos 22 d. Jaruzelskio valdžia paskelbė šokią tokią amnestiją politiniams kaliniams, kurių esą apie 300. Lenkija, nežūrint dabartinį valdžios priemonių, buvo ir liko laisvauslaivis komunistinio bloko šalis. Walesa vis dar laisvas. Katalikų Bažnyčia stipriai laikosi „Solidarumas“ gyvas, net per daug nesislaptos. Lenkai privačiai palaiko tamprius ryšius su savo išeivija. Perna apie 40,000 lenkų lankėsi Amerikoje, panašus skaičius amerikiečių lankėsi savo senose tėvynėse. Jie kalba, jog administracijos pareiškimas, kad ekonominės sankcijos negali būti užsienio politikos įrankis, turėtų hiešti ir Lenkijai.

Amerikos Lenkų Kongreso nuomone, sankcijos visiškai įstums Lenkiją į sovietų ekonominę pelkę, iš kurios ji ilgai neišsivaduos. Lenkai ragina sankcijas atšaukti, reikalaujant už jų atšaukimą tam tikrų nuolaidų iš Varšuvos vyriausybės: kalinių paleidimo, katalikų Bažnyčios fondo remti įsteigimo ir „dialogo“ su kitaminčiais lenkais.

KALENDORIUS

Liepos 17 d.: Aleksijus, Generosa, Auksutis, Nelda.
Liepos 18 d.: Fredrikas, Simforosa, Tautvilas, Astutė.

ORAS

Saulė teka 5:29, leidžiasi 8:23.
Saulėta, tvanku, karšta, temperatūra dieną 95 l., naktį 75 l.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
11 Sycamore Lane
Westford, MA 01886

Apolonija Žiaušienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

REGISTRUOKITĖS SUAŽIAVIMUI

Lietuvos vyčių Visuotinis suvažiavimas jau čia pat. Paštu nariams buvo pasiųstos detalės. Fran Petkus, 96-tos kuopos pirmininkė Dayton, kuri dalyvavo paskutiniuose dviejuose Centro valdybos posėdžiuose Allentown, Pensilvanijoje, praneša, kad delegatams bei svečiams yra paruošta įdomi darbotvarkė. Jau dabar laikas registruotis seimui. Paskambinkite Fran Petkus (236-0395) dėl detalių.

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

VASARAI ARTĖJANT PROVIDENCE VYČIAI VIS VEIKIA

Ar atsimenate dainą „Why don't we do this more often, just what we're doing today?" Tai buvo nuomonė Lietuvos vyčių, balandžio 27-tą dieną Šv. Kazimiero parapijoje dalyvavusių Naujosios Anglijos apygardos suvažiavime.

Daugelis stebėjosi, kad mūsų bažnyčia išlaikė ir didžiojo tėsda senus papročius. Mes nesame pajudinę savo statulų. Jūs dar galite sava intencija deginti žvakelės. Sumą vis pradedame su Asperges — o šiam velykiniam sezonui pabrėžti giedojime „Vidi Aquum". Choras garsiai ir tvirtai gieda lietuviškas giesmių versijas, ypač įspūdingai buvo sugiedota užbaigiamoji giesmė lietuviškai „Kaip didingas Tu esi".

Matote, kaip įspūdingai prasidėjo Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apygardos suvažiavimas. O juk tokiam suvažiavimui mūsų kuopai teprireikia šeiminkauti kas septyni metai.

Darbo posėdžiai šiame suvažiavime buvo vietomis pertraukti „rimtim" ir „savoir faire" samojumi. Paminėtini Marijonos Skabeikienės Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos reikalo pristatymas bei kun. Jurgelaičio pagrindinė kalba.

Suvažiavimas buvo užbaigtas maldos valandėle bažnyčioje, kurios metu buvo įteikti ir vyčių laipsniai. Ir suvažiavimo aštuonių valandų darbotvarkė užbaigė uždarmuoju pamokslėliu.

Sekmadienį, gegužės 4 dieną, kuopos nariai surengė pusręčius, kurie buvo ne tik gražiai paruošti, bet ir gan pelningi. Šio mėnesio susirinkimas buvo atidėtas, kad visi galėtų dalyvauti Rhode Island valstijos 350-ties metų nepriklausomybės šventėje, kuri buvo švenčiama valstijos rotušėje netoli nuo bažnyčios.

Birželio mėnesio susirinkime buvo malonu matyti dalyvaujant ir kun. Jurgelaitį. Jis, po operacijos, kelias savaites gydėsi savo namuose Providence kolegijoje.

Susirinkimo metu jis padėjo už gausias korteles, sveikinimus, maldas bei telefoninius paskambinimus, kurie jam buvo geri vaistai.

Susirinkimą pravedė pirmininkas William Piacentini. Kultūrinių reikalų komiteto pirmininkė Sophie Sakaly paskalbėjo apie Juodkrantės vasarvietę netoli Klaipėdos. Lietuviškų reikalų komiteto pirmininkas Pranas

Kapiskas perskaitė straipsnį apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas. Lietuvos Vyčių stipendijų fondui buvo įteiktos aukos. Nutarta metinė iškylą ruošti Jono Kervelio namuose. Galop buvo išrinkti ir delegatai į Visuotinį, Lietuvos Vyčių seimą vykiantį rugpjūčio mėnesį, Allentown mieste.

Dešimtas metinis Baisiojo birželio minėjimas įvyko Bristol mieste. Mišios buvo 5 v.v. Šv. Marijos bažnyčioje. Naujosios Anglijos apygardos valdyba bei taryba birželio 14-tą susirinko ir jos dalyviai dalyvavo toje šventėje.

Un Ami de Lithuania

Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

PAVASARIO DARBAI WATERBURYJE

Balandžio 12 d. Waterburio Lietuvos vyčių 7-ta kuopa šventė savo 70-ties metų gyvavimo sukaktį su šokiais/vakariene Šv. Juozapo mokyklos salėje Waterburio mieste.

7-toji kuopa buvo viena iš ankstesnių kuopų įkurtų 1913-tais metais, po pirmosios kuopos įkūrimo Brocktone Massachusetts valstijoje. Mūsų 7-toji kuopa buvo oficialiai įsteigta 1916 m. kovo 31 d. tuometinio Šv. Juozapo parapijos klebono kun. Juozo Valentiejaus pastangomis. Pirmieji nariai buvo Juozas Salūnas, Benediktas Gauronskas, Juozas Oviškas ir S. Tamošaitis.

Ši šventė buvo pirmoji didesnė parapijoje įvykusi šventė, kurioje dalyvavo naujas parapijos klebonas kun. Pranas Karvelis, tas pareigas perėmęs balandžio 4 d. Jis, kartu su Centro valdybos pirmininku Pranu Petrausku (vakaro pagrindiniu kalbėtoju) buvo ypatingi garbės svečiai. Centro valdybos išrinkti Teresė Trainis su vyru Al, kun. Paulius Sabulis ir senatorius Tom Upson, 15-to distrikto atstovas, buvo taip pat pagerbti.

Šventę pravedė kuopos pirm. Vladas Kalick. Joje dalyvavo pusantro šimto narių ir svečių. Dėkui rengimo komiteto nariams Pat Richards, Dolores Jonaitis, Doris Blinstrubas ir Victoria Sullivan.

Jubiliejinio leidinio pasirūpino Ona Chaplic, o jos komitete taip pat pasidarbovo Marcella Laureckas, Helen Kaipovic, Diana Lazauskas ir Joan Shukaitis.

Ir mokyklos salę išpuošti darbavosi nariai Viktoras Vaitkis, Jonas Jonaitis, Pranas Junuska, Edita ir Vladas Blinstrubai bei Edmundas White. Visiems didelis acū.

Kuopa jau žvelgia į ateitį, į 75-tojo jubiliejaus šventę!

Diana ir Brunonas Lazauskai
Vėrtė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

VYČIAI NAUJOJOJE ANGLIJOJE

Mūsų metiniame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime šiais metais dalyvavo daug žmonių. 135-tos kuopos nariai ir kiti parapiečiai susibūrė prie miesto rotušės, kur juos pasveikino burmistras Wil-

Lietuviai Lincoln pietuose sausio 11 d. vykusiose Oakland county, Michigan. Iš k. G. Urbonienė, V. ir B. Rauckiai, J. ir A. Zaprackai, L. ir D. Petroniai, M. ir V. Petručiai. Stovi kandidatas į Michigano valstijos gubernatorių Don Murphy.

Nuotr. J. Urbono

liam Menna. Jis perskaitė proklamaciją, kurioje Ansonio mieste Vasario 16-toji skelbiama Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Po to kuopos vicepirmininkas Al Shurkis ir Al Barauskas išklė Lietuvos vėliavą miesto rotušės aikštėje ir minėjimo dalyviai sugiedojė Lietuvos bei JAV-ų himnus. Visi grįžo į burmistro įstaigą kavutei.

Ansonia kuopa gausiam narių būriui surengė tradicinius šv. Kazimiero dienos komunjios pusręčius. Šiame ypatingame minėjime taip pat buvo pagerbtas vienas mūsų kuopos kūrėjų — teisėjas Juozas Chernauskas, jo į pensiją iš Superior Court išėjimo proga. Teisėjas Juozas dalyvius supažindino su savo motina ir kitais šeimos nariais. Visi pasidalino kuopos istoriniais momentais.

Nariai buvo nuvykę į Providence dalyvauti Naujosios Anglijos apygardos suvažiavime. 103-toji kuopa buvo šio suvažiavimo šeiminkai, ir visi džiaugėsi smagia darbo nuotaka.

Didelė iškylautojų grupė su vadove Sophie Thomas aplankė Pensilvanijos „Dutch Country". Šioje iškyloje šventėme Al Barausko gimtadienį. Tą vakarą viešbutyje ilgai tęsėsi jo gimtadienio balius. Geros kloties Al!

Užuojauti Olga Gray jos vyru Lee iškeliauvus amžinybėn. Lai Dievas suteikia jai palaimos ir jėgų. Lee ilgus metus buvo sąžiningas Lietuvos Vyčių narys, ir jo atsisakymas kuopoje paliks didelę spragą.

Metinis parapijos piknikas vyčiams vėl įkinkė į darbą, įrengiant du kiškus.

Nakties Pelėda

Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

BROLIŠKOS MEILĖS MIESTO LIETUVIAI VEIKIA

Philadelphijos 3-sios Lietuvos vyčių kuopos nariai kovo 2-ą dieną rinkosi šv. Mišioms šventę metinę Šv. Kazimiero šventę. Mūsų moterys, pasiūšusios tautiniais drabužiais — Marytė Lepera ir jos dukra Ann Mary, Jewel Ushka, Rūta Wallash — vadovavo procesijai į bažnyčią.

Kaip kiekvienais metais, mūsų jaunieji — Barbara Mickunas, Carol Ann Drumstas, Vladas ir Andriejus Svekla — dalyvavo šv. Mišiose ir atliko skaitymus bei dovanų įteikimą. Dėkojame Agnes Mickunas už pusręčių rengimą Gloucester Inn restorane po šv. Mišių.

Tradiciškai mūsų kuopa suteikia Vyčių laipsnius per šv. Kazimiero šventę. Sveikiname šiais metais Juozą ir Oną Marro, kurie užsitarnavo pirmąjį Vyčių laipsnį, Aliciją Bacon ir Praną Downey, užsitarnavusius antrąjį Vyčių laipsnį. Jaunučiai, užsitar-

J. IR J. KUČINSKY 50 METŲ KELIONE

Š. m. liepos 5 d. Stasė ir Antanas Zaprackai į Dievo Apvaizdos parapijos kavinę sukvietė pusiimtį draugų. Proga? Buvusių detroitiečių, dabar Floridos gyventojų, Julijos ir Jono Kučinskių 50-ties metų vedybinio gyvenimo sukaktis.

Prie baltai dengtų gėlėmis papuoštų stalų susėdus, A. Zaprackas trumpai papasakojo apie suktuvinių bendro gyvenimo pradžią, daugiau paryškindamas Jono Kučinsko biografiją.

Baigęs Alytaus Aukštesniąją mokyklą, J. Kučinskas buvęs paskirtas Panevėžio girininkijos girininku. Ten susipažinęs su jauna, gražia uždėjus tarnautoją Juliją Cieškaitę ir 1936 m. spalio 3 d. jiedu susituokė Kauno Karmelitų bažnyčioje. Julijai priitarant, skatinant ir remiant finansiniais, 1938 m. Jonas

nave pirmąjį laipsnį buvo Barbora Mickūnas, Carol Ann Drumstas, Vladas ir Andriejus Svekla bei Kristina Balten. Sveikiname ir Marytę Leperą, naują trečio laipsnio vyte, kuri kovo 9-tą dieną atliko formalumus apygardos suvažiavime Frackvilleje.

Balandžio 6-tą dieną visas autobusas narių bei jų draugų iškeliauvo įskylon. Tai buvo kelionė į Harrah's Casino. Daug valgomės ir linksminimos, tačiau nebuvo girdėti apie jokią laimę. Dėkojame Marge Petronis už šios ekskursijos surengimą, o Jonui ir Agnes Mickunams parpinus autobuse vaistes. Šios dienos pelnas bus paaukotas fondui, kuris įsteigtas nusiusti vieną Lietuvos Vyčių jaunųjų, ir Australijoje rengiamą Pasaulio lietuvių jaunimo suvažiavimą.

Balandžio 20-tą dieną dvidešimt penki 3-ios kuopos nariai susirinko Šv. Andriejaus bažnyčioje ypatingoms Mišioms, pasimelsti už arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos paspartinimą. Po pamaldų buvo riestainių pusręčių, kuriems šeiminkavo Irena Sveikla, Bill Miller ir Marytė Lepera. Marge Petronis ir Jewel Ushka parūpino skaniuosius tortus. Po pusręčių vyko kuopos susirinkimo reikalai.

Kuopos nariai laukia Visuotinio suvažiavimo Allentown mieste ir tikisi susitikti su senais ir naujais draugais...

Irena Sveikla

Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

išvykęs į Dotnuvą aukštojo miškininkystės mokslo siekti. Planų nesutrukdęs nė II Pasaulinis karas, tik diplomuoto miškininko laipsnį Jonas įsigijęs nebe Dotnuvoje, o Vilniaus un-te. Išskirtiniais gabumais pasižymėjęs, buvęs pakviestas universitete likti prof. asistentu. Tik 1943 m. Vilniaus universitetą uždarius, dirbęs Kaune, Miškų departamente. A. Zapracko pasakojimo apie suktuvinių odiseją nuo bolševikų bėgant nekartosi, nes panašius nuotykius beveik visi esam patyrę Prisimintinas tik pūkinis kelnų epizodas, kurį vaizdžiai, su gera humoro doze yra aprašiusi Kotryna Grigaitė „Lietuvių dienų" š.m. gegužės mėn. laidoje. Rašytoja diskretiškai ten mini Juliją ir Joną, praleisdama pavarde, o čia ta „paslaptis" buvo atskleista ir įvykis gero-kai paryškintas. Čia buvo patvirtinta, jog tos pūkinės kelnės ne tik Joną šildė, bet tikriausiai ir išgelbėjo abiejų, Julijos ir Jono, gyvybę. „LD" gegužės mėn. laidoje istoriją perskaitė, visi su tuo sutiks. Į Ameriką 1949 metais atvykę, nuo 1950 m. Kučinskai apsigyveno Detroito ir dirbo General Motors bendrovėje. Kalbėtojas priminė, kad, jeigu Lietuva būtų buvusi išlaisvinta, šiandien Joną minėtume kaip iškilų profesorį. O autonobilių pramonę jis tapo vyr. projektuoju ir brėžinių tikrintoju. Į pensiją išėjo Kučinskai 1972 m. apsigyveno Miami Beach apylinkė, iš kur beveik kiekvieną vasarą atvyksta Detroito paliktų bičiulių, ypač kūrų Zaprackų aplankyti.

Šalia būrio vietinių Kučinskių bičiulių, dalyvavo ir iš Chicago atvykęs jų krikšto dukterė dr. Žibutė Zaprackaitė su savo vyru dr. Paul Kneffer. Dalyvių tarpe buvo du vietinių lietuvių parapijų klebonai, kun. Alfonsas Babonas ir kun. Viktoras Kriščiūnevičius (pastarasis vaistes palaimino).

Vaišių metu Jonas Kučinskas ilgesniame žodyje perbėgo ryškesnius gyvenimo momentus, įskaitant ir pūkinį kelnų atvejį, dėkojo krikšto dukrai Žibutei už dovanas, Zaprackams už draugų sukvietimą, visiems už dalyvavimą.

Baigdamas turį priminti, tai, ko vaišių metu niekas neminėjo, būtent, kad prieš kurį laiką su malonumu šiame dienrašty skaitėme Jono Kučinsko kelionės po Ameriką apybraižą. Viliamas, kad sveikas, guvus, viskuo besidomįs Jonas dar ne kartą savo plunksna pasireikš. Ilgiausių metų abiem!

Alfonsas Nakas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taies savo nuožirai. Nesunaudojti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už eklebimų turinį neatstoko. Šelbimų kainos priunčiamos gavus prašymą.

Neskaistumo yda greit prives prie to, kad žmogus netikės į nieką kitą, kaip tik į kūną.

J. B. Lacordaire

Savimeilė yra ta paniekos verta yda, kurios niekas neatleidžia kituose ir nuo kurios niekas nėra pats laisvas.

H. W. Beecher

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7, antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofsio tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsišpliusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 588-0101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS

DR. IRENA KYRAS

PROSTHODONTICS — karūnėlės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofsio tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4,
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Priima akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofsio tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

Pasikeitę

MORALĖS STANDARTAI

Pereitą savaitę išėjo JAV Attorney General Edwin Meese komisijos raportas apie pornografiją. Jo išvada — reikia plačiau ir stipriau įgyvendinti esamus įstatymus prieš pornografiją. Nors prieštastys, kodėl esamieji įstatymai nėra įgyvendinami, komplikotos, bent dalinai prieštastys tame, kad prokurorai pornografinių bylų vengia, nes galimybės jas laimėti — mažos.

Kad tą situaciją pakeitų, komisija rekomenduoja šiuos svarbiausius įstatymo pakeitimus: 1. Pakeisti įstatymus taip, kad nuteistiesiems šioje srityje valdžia konfiskuotų visą turta, pajamas turimas iš pornografinių leidinių pardavimo ar platinimo. 2. Panikinti įstatymą, pagal kurį reikia parodyti, kad pornografija buvo vežama per valstybę ribas prieš galint traukti į teismą. 3. Išleisti įstatymą prieš nešvankius skambinimus telefonais ar kitais susižinojimo tinklais. 4. Pakeisti įstatymą, kad antras pornografinis nusikaltimas būtų laikomas ne tik prasizengimu (misdemeanor), kaip dabar, bet jau kaip kriminalinis nusikaltimas (felony). 5. Perrašyti įstatymus, liečiančius darbavietų ir darbininkų taip, kad būtų nelegalu samdyti žmones komerciniams lytiniais spektakliams.

Iš šių rekomenduojamų įstatymų pakeitimų matyti, kad komisija tinklų užmetusi labai plačiai. Jos tikslas — suvaržyti ne tik pornografinę spaudą, bet ir kiek galima daugiau su seksu susijusią pramonę. Dėl užsimojimo platumo, ir pati komisija savo tarpe nesutinkanti. Prieštastis tame, kad ne visi laiko visą pornografiją lygiai žalinga. I komisiją įėjo 11 narių: sociologai, advokatai, psichiatrai ir kunigai, jų tarpe ir katalikas pranciškonas kun. Bruce Ritter, kuris New Yorke įsteigęs Covenant House namus jaunimui, pabėgusiam iš namų ir pakliuvusiam į New Yorko narkotikų ir sekso komersantų nagus.

Nors visi sutaria, kad sadistišė ir vaikus naudojanti pornografija turi būti visiškai draudžiamą, ne visi sutinka apie žinanomumą uždrausti vadinamą „minkštą“ pornografiją, kuri nėra nei žiauri, nei nužeminanti, nei žiauri naudojanti. Raporto kritikai teigia, kad visuomenės standartai, liečiantys supratimą, kas nešvanku, yra pasikeitę. Jie cituoja atvejį, kad viena maisto krautuvėlių bendrovė, kurią buvo grasinama traktuoti kaip pardavinėjančią pornografiją, nes ji parduodanti „Playboy“ žurnalą, pravedė savo klientų apklausinėjimą, ar jie pageidautų, kad žurnalas nebūtų pardavinėjamas. Tik mažuma pasisakė prieš. Dauguma, nors jie yra nepirkejai, neturėjo nieko prieš. Ne vien šis įvykis, bet ir bendrai per paskutinį dešimtmetį smarkiai padažnėjusi erotika filmuose, televizijoje ir scenoje cituojama kaip pavyzdys, kad visuomenės standartai yra pasikeitę, tad pornografija pasidariusi priimtina.

Bet laikai pasikeitę ne tik ton pusėn, kurios pageidauti pornografinių komersantai. Atrodo, kad vėl įvykęs pasikeitimas kiton pusėn. Šių metų raportas priėjo daugelio išvadų bei rekomendacijų, tuo tarpu kai 1970 m. išėjęs panašus raportas to neįsteigė padaryti. Tiesa, tuomet prona grafija dar nebuvo taip išplitusi kaip dabar. Bet gali būti, kad ir žmonės jau priėjo liepto galą. Pasirodo, kad minkštoji

pronografija savimi nesibai gia. Kai ji nusibosta, reikia ko nors stipresnio, aišku, ir žalingesnio.

Apklausinėjimai rodo, kad šis raportas dalinai išplaukęs iš susidariusių nuotaikų, jog atėjo laikas apriboti 1960-tojo dešimtmečio laiku iškilusius asmeniškios laisvės kraštutinius. Tai matyti ir aukščiausiojo teismo sprendime prieš privatiškumo teisės argumentus apsaugoti homoseksualams, ir prieš gimnazistą, patraukusį savo mokyklą į teismą, nes ji suspendavo už viešai mokykloje pasakytą kalbą, pilną lytinių aluzijų.

1970 metų raportas, kaip ir šių metų, nerado moksliškai įrodančių studijų, kurios riktų nesadistinę pornografiją su antisocialiniu elgesiu. Ir kai kurie šio raportu išvados dėl to kritikuoja. Šių metų komisija, užuot darius statistinę sociologinę studiją, naudojosi asmeniškios patyrimu dirbant su nusikaltėliais, su psichikais sutrikusiais ir su nukentėjusiais nuo seksualinio smurto ar išnaudotais mažamečiais. Jie plačiai apklausinėjo policijos darbuotojus, psichologus ir social workers, dirbančius toje srityje. Ir nors pripažindami trūkumą statistikomis paremtu įrodymu, kad yra ryšys tarp pornografijos ir antisocialinių veiksmų, jie visvien prieina nemažai vienbalsių išvadų.

Sociologijos mokslas rodo, jog „dažnas matymas lytiškai surišų žiaurių“ gali priversti prie „antisocialinių lytinio žiaurumo veiksmų“.

Matymas nežiaurus, bet moteris pažeminančios lytinės medžiagos taip pat turi pasekas lytinio žiaurumo veiksmuose. Ne vienbalsiai bet dauguma komisijos teigianti, kad ši medžiaga sukurianti grėsmingą ar nužeminančią nuotaiką prieš moteris.

Lytiniai santykiai tarp vienas kitam neįsipaai gojusiu asmenų — smerktini. Komisija net pasisakė, kad filmuose nerodytinas lytinis aktas net ir meilės išpaigojimo kontekste, nes viešas šio veiksmo rodymas pažeidžia jam esminį privatumą.

Svarbu dažniau traukti į teismą gamintojus ir platin tojus pornografijos, rodančios lytinis žiaurumas ar lytinis santykius nužeminančiose ar išniekinančiose formose ar tokios, kurioje naudojami vaikai.

Komisija stipriai pasmerkė vadinamą „išprievartavimo mitą“, kuriuo teigiama, jog moterys nori būti išprievartautos, nežinint to, kad sakancios, jog nenori.

Raporto diskusijos parodė, kad krašte nuotaikos prieš smurtą daug vieningesnės negu prieš pornografiją, bet pasipiktinimas prieš pornografijos tvaną auga.

Bet šiai problemai statomi klausimai neturėtų liesti, kiek pornografijos žmonės gali toleruoti, ar reikalauti konkrečių statistinių parodymų, kuo pornografija kenkia. Pornografija nėra kaltinamas žmogus, kuris nekaltas, kol parodytas kaltu. Aktualūs klausimai ne tik pornografijai, bet ir visai mūsų skaitybai ar pramogoms turėtų būti: Ar ši medžiaga stiprina žmonių santykius, meilę, pasitiki mą vieni kitais? Ar ji pakelia dvasią? Ar ji apsaugo asmenų ir visuomenės teisę į stabilius, visą gyvenimą išliekančius šeimos ryšius? Tie klausimai parodys, kas šalin tina iš sveikos visuomenės, kas paliktina.

a.j.z.

SVEIKINIMAI, POKYLIAI IR REZOLIUCIJOS

Patyrusio seimininko išpūdžiai

JONAS DAUGĖLA

Br. Nainys (Draugas nr. 115) labai tiksliai ir pačiu laiku kelia aktualų klausimą: „Ar reikia mums tiek daug suvažiavimų?“ ... Jis pats abejoja ar yra prasmės šį klausimą kelti. Bet, mano galva matuojant, yra ne tik prasmė, bet ir būtina šiuo taip svarbiu klausimu pasikeisti mintimis. O turbūt dabar yra geriausias metas šį reikalą plačiau aptarti. Juk praeis vasaros atostogos. Ogi rudenį bei prasidės visokių visokių suvažiavimų, konferencijų ir kt. karštieji. Bet tada rengė jms bus per vėlu priimti dėsines padarytas pastabas.

B. Nainys svarsto: „O kiek tam visam užsiėmimui mes išleidžiame dolerių, svarų, markių, pesų ir lyrų“. Tikslų sumų turbūt dar niekas nėra surinkęs. Bet, turint galvoje brangias lėktuvų kelionių kainas, pirmieji viešbučių kambarys nuomas, šaunias vakarienės su koteliais, maistą ir salų nuomas, netenka abejojti, kad lietuviško kuklumo mąstais matuojant, susidaro astronomiškos sumos. Netenka abejojti, kad metinės šių visų išlaidų sumos viršija liuanistinių mokyklų pašalpas ar paramą Vasario 16 d. gimnazijai.

Lietuviškoji visuomenė turi šiuo reikalu rūpintis. Juk nemaža šių visų išlaidų dalis yra padengiama iš visuomeninių fondų, kurie yra sudaryti

dosnių lietuvių aukomis.

Nesinorėtų abejojti, kad šie visuomeniniai susibūrimai yra reikalingi. Juk jie didėle dalimi palaiko mūsų išsilavinimo gyvybės siūlą. Tik tenka pritarioti Br. Nainio abejonėms, ar yra būtina jų tiek daug.

Tačiau yra kitas ir svarbesnis klausimas. Ar tų suvažiavimų brangiai apmokėtas laivas yra tiksliai ir kūrybingai sunaudojamas? Dažnai atrodo, kad suvažiavimų rengėjai ir organizatoriai užmiršta, kuriam reikalui dalyviai yra sukviešti ir ko jie tikisi iš šių suvažiavimų. Daugumas dalyvių tikrai nevažiuoja į suvažiavimus klausytis graudinančių, tuščių prakalbų, už brangią kainą bankete vaišintis apkepūsiais viščiukais ar klausytis vietinių meno pajėgų koncerto.

Siomis dienomis viena mūsų spaudos bendradarbių skundėsi, kad mūsų įvairių kasmetinių minėjimų programos yra tapusios labai trafaretinės ir neįvairios. Jų monotonija jau pradeda varginti tų minėjimų dalyvius ar atstumia jaunąją kartą. Tačiau su mūsų suvažiavimų, konferencijų programomis yra dar blogiau. Mūsų bendrinių organizacijų (ALT-o, VLIK-o, BALF-o LB ir kt.) programos yra pasidariusios visai „standartinės“ ir

dažniausiai gožte užgožtos nereikalingomis, tik laiką gaišinančiomis dalimis.

Každėl veikia kiekvieno tokio suvažiavimo darbų tvarkos pradžia negali apsieiti sveikinimų. Ir taip metai iš metų reikia klausytis žodžių ir raštu tų pačių sveikinimo žodžių ir priimti lygiai tuos pačius linkėjimus. Per kelis metus ir keliuose suvažiavimuose stebint tuos visus pasveikinimus, susidaro vaizdas, kad pas mus yra net sudaręs „profesionalų“ sveikintojų būrys. Jie visada suranda priežastį kiekviena proga užkopti į kalbėtojų tribūną ir parodyti savo gražbylybę. Ir taip tūkstančius mylių atkeliavę atstovai dažnai net keliasdešimt kartų turi išklaupti: „Ekselencija... didžiai gerbiame... nepaprastai brangus... ir mieli suvažiavimo dalyviai!“ Sveikina diplomatinės atstovai, bet nepraleidžia progos į sveikinimų eilę įsiriškuoti ir šauliai, jūros šauliai, moterų kuopos ar Zanavykų draugijos atstovai. Ir kaip dažnai kokio nors vietinio klubo atstovas visu savo iškalbingumu aiškina suvažiavusiems politinių organizacijų vadovams, kokį svarbų darbą jie dirba, išgria visus pirmininkus ir prezidentus ir neužmiršta palinkėti sekančių metų suvažiavimą jau sušaukti laisvos, nepriklausomos

tėvynės sostinėje.

Bet vos tik pasibaigus šiai neatskiriama visų suvažiavimų daliai ne tik susirinkusieji, bet ir patys sveikintojai neatsimena, ką jie ten prikaltė. Tad ir kyla klausimas, kuriam gi reikalui buvo sugaištas vienas pusdienis ir kokia gi iš tikro yra viso to tuščiažodžiavimo prasmė?

Antroje dalyje yra daromi pranešimai ar skaitomos paskaistos. Bet, deja, diskusijoms veik niekada nelieka laiko. Mat, reikia laiku apieisti salę, kad galima būtų ją sutvarkyti vakaro pokyliui, o ir dalyviai turi skubėti, kad spėtų laiku pakeisti aprangą ir dar turėtų laiko atsikvėpti prieš vakaro šokių. Šiai programos daliai irgi sugaištama daug laiko, išleidžiama nemažai pinigų. O ar visa tai yra reikalinga. Dievaži, aš pats nesu nusistatęs prieš kultūringus pasi linksminimus ar šokių. Juos mėgstu. Bet tam reikalui nėra būtina keliauti tolimas keliones. Visa tai daug geriau ir patogiau pasiekiama nuosavoje pastogėje.

Kitą dieną, sekmadienį, organizuojamos iškilmingos pamaldos. Dažniausiai jos vyksta tolimesnėje šventovėje. Ir kelionei į pamaldas ir atgal į salę dažniausiai yra sugaištama daugiau laiko, nei pačioms pamaldoms. Tad sugrįžus į salę, būna jau atėjęs laikas apieisti viešbučio kambarys (check out time) ir keliauti atgal namo.

Tad taip mūsų suvažiavimų veik trečdalis laiko atitenka nereikalingai „butaforinei“ daliai.

Tad ateityje, planuojant mūsų suvažiavimų ar konferencijų darbų tvarką, reikėtų pagalvoti atsakyti visų tų nereikalingų iškilmių. Dažniausiai jos yra įdomios tik patiems rengėjams ir vietos organizatoriams. Pirmiausia reikėtų iš darbų tvarkos nubraukti bet kokius sveikinimus ir, atidarius suvažiavimą, eiti tiesiog prie darbo ir svarstybų. Sveikinimai ir kitos iškilms galėtų tiktai tik sukaustuvinams suvažiavimams. Tačiau tuo atveju jie tik šiam reikalui ir turėtų būti kviečiami. Ir dalyviai žinotų, kuriam tikslui jie keliauja.

Taip pat reikėtų griežtai atsakyti visų iškilmingų pokylių su meninėmis programomis, vakarienių su koteliais ir pasiūkimų. Pakaktų pasitenkinti kukliomis vakarieniėmis ar užkandžiais. Tuo pačiu liktų daugiau laiko diskusijoms ir visi suvažiavę dalyviai turėtų progos jose dalyvauti. Diskusijoms pasi baigus, vietoje pokylio ir iškilmingos vakarienės, dalyviai

galėtų pasiskirstyti keliomis grupėmis ir atskirai aptarti visus klausimus, padaryti pasiūlymus ir parengti nutarimus. Pamaldoms irgi nėra būtina kažkur toli keliauti. Mūsų dvasininkai turbūt sutiktų šv. Mišias atnašauti toje patioje posėdžių salėje arba parengti religinio susikaupimo valandėlę, kaip yra daroma Amerikos Kongreso atdaromoje sesijoje. Tad ir tas pusdienis galėtų būti skirtas nutarimų bendram išdiskutavimui ir jų priėmimui.

Nubraukus iš mūsų bendrųjų suvažiavimų ar konferencijų darbų tvarkos nereikalingus ir beprasmius sveikinimus, iškilmingas vakarienes ir keliones į tolimas šventoves, laikas galėtų būti pašvęstas svarstyboms ir tikrai kūrybi niam darbiui. Tada tikrai pilnai pasiteisintų visų šių susibūrimų tikrieji tikslai, o taip pat pasiteisintų ir dalyvių ilgos kelionės ir praleistas laikas. Visi dalyviai galėtų grįžti į savo gyvenvietes patiesinę savo atstovaujama organizacijų ir visuomenės pasitiki mą.

NAUJA

REZOLIUCIJA

Baltų Laisvės lyga, veikdama kartu su JAV LB krašto valdyba, prieš pusantro mėnesio pradėjo rūpintis JAV Kongrese praversti jungtinę rezoliuciją, kuri įpareigotų Amerikos vyriausybę kasmet oficialiai painformuoti visus Jungtinių Tautų narius apie prievartinio Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimą. Rezoliucijos tekstą paruošė Baltų Laisvės lyga, o rezoliucijos pateikimu kongresui rūpinosi LB krašto valdyba. Atstovų rūmams rezoliuciją pateikti sutiko respublikonas kongresmanas iš Kalifornijos Robert Dornan ir demokratė kongresmanė iš Ohio Mary Rose Oaker, demokratų „Caucus“ sekretorė. Daug palankumui Baltijos valstybių reikalo supratimo parodė šių kongresmanų štabų nariai, kuriems pavesti užsienio politiką liečią klausimai — dr. Jerry Gideon ir Andy Sedinsky. Šiuo metu tariamasi su įtakingais senatorių, kad tą pačią rezoliuciją pateiktų Senatui. Baltų Laisvės lyga tuo pačiu klausimu buvo kreipusis į vakarienių ar užkandžių. Tuo pačiu liktų daugiau laiko diskusijoms ir visi suvažiavę dalyviai turėtų progos jose dalyvauti. Diskusijoms pasi baigus, vietoje pokylio ir iškilmingos vakarienės, dalyviai

Mokiniai, laimėję Vasario 16 gimnazijos poezijos konkursą 1986 m. birželio 11 d. Iš kairės: Birutė Toraitė (Vokietija), Aleksandras Janulis (Vok.), Kristina Endzinaite (JAV), Tomas Laurenčas (Vok.), Ivetta Tesnauvaitė (Vok.) ir Anita Baltutytė (Australija).

Nuotr. M. Šmitienės

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

74

— Tokia tu čia viešnia...

— Pati girdejai, kaip vakar tėvas pasakė: po bulviakasio mane veža į Šiaulius siuvimo mokyti. Manai, kad už mergą pas tave liksiu ir kiaušes šeriu... To nesitikėk! — Tai tarus, Janė greitai nusinė sė į pievutę, kur šienas jau nuo vakar dienos nupjau tas grėbėjos laukė.

Žinia, kad tėvas Elzei pveda Mikonių ūkį, pasklido tuoj po mėslavežio. Pirmas pasikalbėjimas tuo reikalu ir buvo paskutinė mėslavežio diena, pietus valgant.

Kaip kiekvienais metais, mėslui vežti buvo nusamdytas darbininkas. Pasitaikė gauti didįjį Rapolą, ir tas visas tris dienas tėvui padėjo. Per pietus Gedžius užvedė kalbą apie Čeponių Tomkų.

— Skundžiasi žmogus, kad pavargęs, prie darbo nebeįsilenka. Žadąs sūnui ūkį užrašyti ir tegu sau žinosi. Kai paklausiau, ką pats darys toks dar nesen as ant išimtinės išėjės, tai atsakė: „Kiek galėsiu, sūnui padėsiu, o dėl pramogos bites auginsiu. Nuo pat jaunų dienų mėgstu bites ir po du avilius kasmet laikydavau, bet dabar jau sveikata neleidžia sunkius darbus bedirbti, tai grįšiu prie bičių...“

— Gerai ir daro, — atsiliepė Pleškys. — Jis už mane vieni metais jaunėnis, ir tai nori pailsėti. Ir aš paseksiu jo pėdomis. Atiduodu, va, Elzei Mikonių ūkį, o aš gyvensiu ant išimtinės. Visi tų metų sulaukę taip gyvena, ir aš pabandysiu.

— Kad Mikonių ūkis turės užkurnį — čia tai jau naujiena, — atsiliepė Rapolas. — Aplinkiniui užku

rinių kaip ir nėra, bus lietuviams darbo, kai daugiau kas išgirs. O jau piršlių, Elziuke, neapsiginsi!

— Matote, kad su pusininku mums nenusisekė. Vienerius metus pabandėme, iš to tik pusininkas naudos turėjo. Atvažiavo kaip koks skurdžius, gyvuliams pašaro neturėjo ir patys pusbadžiu gyveno, o išvažiavo kaip ponas, pusę ūkio gėrybių pasiėmęs. Ūkininkai tokie pusininkai nemoka, palikis tokį ilgesniam laikui, tai visai naugyvens ūkį, kad ir piktžolės nebeaugs... Nieko daugiau nelieka, tegu Elzė pasieško užkurnį ir gyvena... O ir man laikas pailsėti.

— Ūkis gražus, gerai vedamas, Elziukė piršliais neapsiginsi.

— Nieko netrūksta ūkiui dabar, reikia tik darbininko žmogaus, kad ir toliau taip vartytųsi, kaip aš senis, tai visiems duonos užteks.

Netrukus visi pakilo nuo stalo. Vyrai išėjo į kiemą, o merginos apie indus tvarkėsi.

— Kodėl tėvas prie svetimo žmogaus tokius dalykus pasakoją? — stebėjosi Janė. — Rodos, kad tokia kalba geriau tiktų savo šeimos ratelyje, o ne prie samdinio.

— Tu nedaug apie tokį reikalą išmanai, — atsiliepė Elzė. — Tėvas žino, ką daro ir ką kalba. Kalbą užvedė Rapolui girdint, kad rytoj visas kaimas žinotų. Manai Gedžius tylės ir niekam neprasitar, ką girdejęs? Ne, jei ne šiandien, tai rytoj Šantaras jau žinos, nes Rapolas ryt pas jį mėslą vežti eina. O nuo Šantaro po visą parapiją žinia pasklis. Taip ir paeina kalba, kad pas Pleškys galima piršlius siųsti...

— Gal taip ir gerai. Kaip Gedžius sako — nuo piršlių neapsiginsi.

— To tai nebus. Ne kiekvieno nosiai į tokį ūkį pakliūti. Dabar tik reikia su tėvu be liudininkų

pasikalbėti, ar tikrai jo toks planas.

Kitą rytą per pusryčius Elzė pirmoji užvedė kalbą apie užkurnį.

— Tėti, ar tam tik pajuokavai vakar Gedžiui, ar tikrai man tėviskė akiri?

— Tikrai, Elzė, tėviskė tavo. Tu esi šeimoje vyriausia ir taip nuo senų yra priimta. O ką tu į tai sakai?

— Tėti, aš praeitą naktį mažai miegojau, tokią naujieną išgirdus. Ką žmonės pasakys, kiek kalbų bus, kiek pavydo! Elzė Pleškytė Mikonių ūkio paveldėtoja! Tai ne kasdien pasitaikanti naujiena! Toks ūkis, tokioj gražioj vietoj! Ne kokia dūminė pirklia kur nors pelyneje, o daili sodyba prie vieškelio. Ir sodas koks gražus! Vaziuoji ar eini pro šalį — taip ir kvepia žydinčios vyšnios, obelys, žmonės akių negali atitraukti pravažiudami. Tvartai tegu ir seni, bet dar gerai išsilaikę, aptvarkyti, naujais šiaudų stogais, o gryčia po paskutinio remonto — ką ir besakyti, malonu pažiūrėti, ypač tos naujos langinės tinka, tik dar reikia baltai nudažyti, atrods, lyg dvaras, o ne dvidešimties hektarų ūkis. Aš labai patenkinta, tėti, bet duok man nors kiek pagalvoti.

— Tu galvok nors iki žiemos, tik nebeuorėčiau kitą pavasarį į laukus beiti.

Ir Elzė pradėjo galvoti. Laukė sekmadienio, kaip kokios didelės šventės. Sekmadienį turės paeiti kalba po visą parapiją, o gal ir dar toliau, kad ji paveldi tėviskė. Išgirs tą naujieną ir Antanas ir tikriausia susimastytys, ar nereikia pas tą kaimynę piršlių siųsti, tik dabar ji nebe nuotaka su tūkstančių markių į pusantro galvio, ji gauna visą ūkį, visą dvidešimt hektarų.

Kaip Elzė galvojo, taip ir įvyko. Sekmadienį po pamokslų, išėjus iš bažnyčios, prie jos prisigretino Šantaro Magdė (be bėžangos pradėjo: (Bus daugiau)

Kun. Juozas Kluonius (kairėje) ir dail. Jurgis Daugvila prie medžio kūrinų. Nuotr. Vyt. Kasniūnas

VISI UŽ VIENA, VIENAS UŽ VISUS

Brangaus bičiulio J. Strazdas prisiminimai

Veik prieš penkis dešimtmečius užbaigęs studijas Dotnuvoje, savo kooperatininko "karjerą" pradėjau Pienocentre. Tada Pienocentras buvo viena pagrindinių Lietuvos ekonominio gyvenimo tvirtovių. Per visą Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpį ši įmonė tvarkėsi demokratiškais pagrindais. Panaikinus seimą, Lietuvos kooperatinių pieno perdirbimo bendrovių atstovų metiniai suvažiavimai buvo lyg ir kažkas panašus į Lietuvos ūkininkų demokratinių seimų.

Vieną dieną mano pirmasis viršininkas A. Reventas (dabar gyvena St. Petersburgu) pasiuntė mane į centrinę įstaigą. Ir tada pirmą kartą susitikau aukšto ūgio, labai dailios išvaizdos, tvarkingai apsirengusį ir maloniai aukštaitiškai šypsena pasipuošusį Jurgį Strazdą. Jis buvo Pienocentro eksporto skyriaus direktorius. Jo telefonas užgę be persto, o jis jį atsakinėjo įvairiomis kalbomis.

Iš pirmo pasikalbėjimo jis man padarė neužmirštamą išmintingo, ramaus ir nuoseklaus asmens įspūdį. Šio įspūdžio aš negaliu užmiršti ir po penkių dešimtmečių.

Pienocentrą suorganizavo ir šiai kooperatyvų sąjungai vadovavo Jonas Glemža (jis gyveno Vokietijoje ir artinasi prie savo gyvenimo šimtmečio). J. Glemža visada tėviškai globėjo ir stengėsi galimai labiau išnaudoti jų prigimtą gabumus mūsų tautos labui. Tad ir J. Strazdas patraukė jo dėmesį, vėliau prisijungė J. Skorubskas (mirė Chicagoje), A. Reventas, St. Baltramiejūnas (mirė Australijoje) ir kt. Jie visi lyg ir sudarė "asmenišką" J. Glemžos "štabą". Tuo metu aš dar buvau per jaunas įsijungti į jų skaičių. Tačiau iš jų pasakojimų žinojau, kad gana dažnai, darbo valandoms pasibaigus, jie susirenka pirmininko kabinete draugiškiems pasikalbėjimams.

Tik vėliau supratau, kad šiuose pasikalbėjimuose gimė eilė mūsų naujų ekonominių įmonių ir atsirado naujos idėjos mūsų kooperatinių įmonių plėtimui. O šių visų naujų įmonių vadovai ir organizatoriai kaip tik ir buvo šio asmenio J. Glemžos "štabo" nariai.

Kauno miesto gyventojams socialistai, sveikai ir pigiai pamaitinti A. Reventui buvo patikėta suorganizuoti "Valgio" bendrovę. J. Skorubskui ir J. Daugėlai buvo pavesta suorganizuoti Kauno stalių "Stalių" kooperatyvą. O Jurgis Strazdas teko organizuoti didžiulę "Sodybos" akc. b-vę su žinomu "Gaivos" vaisių fabriku. Jis buvo išrinktas šios bendrovės valdybos pirmininku, o administraciniam

darbui pasitarkė M. Bankauskai ir J. Daugėlai.

Visos šios įmonės augo žaibo greitumu. Vos per kelerius trumpos metus jos sugebėjo labai stipriai įsitvirtinti mūsų tautos ūkyje. Tik labai gaila, kad didžiosios tautos nelaimės sužlugdė jų augimą ir jas pačias ir tuo pačiu didieji J. Glemžos ir jo bendradarbių užsimojimai buvo nupūsti pavėjui ir virto pelenais...

Didysis kooperatininkas Jurgis Strazdas gimė 1906 m. spalio 3d. Maulių kaime, Ukmergės apskr. Jis mirė Kanadoje 1986 m. liepos 2d. Tad mirė vos nesulaukęs 80-tojo gimtadienio. Iš prigimimo buvo tikras aukštaitis: visada gerai nusiteikęs, mėgdavo dainuoti ir turėjo puikų balsą, o jo aukštaitišką draugiškumą visada galėdavai pajauti iš pirmo susitikimo.

1927 m. baigė Ukmergės gimnaziją, o 1934 užbaigė studijas Vytauto D. universitete. Studijavo fiziką-matematiką. Tačiau didžiausią savo gyvenimo kelią skyrė prekybai ir ekonomijai.

Lietuvoje, kaip jau minėjau, įsijungė į Pienocentrą, o išeivijoje kūrė kredito kooperatyvą — lietuvišką banką ir padėjo Toronto lietuviams įsigyti puikius lietuviškus namus.

J. Strazdas kooperacijos idėją atsivežė iš Lietuvos. Jis tikėjo, kad ekonominiame tautos ūkio gyvenime didieji kapitalai gali būti sukurti bendros tautos būdu. Jis matė, kad mūsų naujai atsikūrusios valstybės ūkiško atsistatymo nerėmė nei Marshallio planai, nei bilijoninės pašalios, kuriomis šiandien taip dosniai JAV seria trečiojo pasaulio naujas valstybes. Mūsų didžiųjų ekonominių organizacijų pagrindinis kapitalas buvo pagrįstas visos tautos pasitikėjimu ateitimi. Kūlik Lietuvos ūkininkų įnašai sudarė tautos ūkio klestėjimo pagrindus. Lietuvos ūkiško gyvenimo pažangą laidavo kooperatininkų paskelbtas šūkis: "Visi už viena, vienas už visus." Tuo šūkiu iki pat savo gyvenimo pabaigos tikrai tikėjo J. Strazdas. Ir tuo pačiu jis mums jo bendradarbiams spindėjo gražiu, sektinu pavyzdžiu. Gal šiuo gražiu pavyzdžiu ji paseks ir ne vienas mūsų palikuonių.

J. Strazdas aktyviai dalyvavo ir lietuvių visuomeninėje, tautinėje veikloje. Studijų dienomis priklauso studentų varpininkų sąjungai. Vėliau išeivijoje buvo aktyvus varpininkų-liaudininkų sambūrio narys ir veikėjas. Savo aukomis yra dosniai parėmęs savo bendraminčių veiklą ir varpininkų spaudą.

Jonas Daugėla

LIETUVOS INŽINIERIŲ PRESTIŽAS

J. VAICELIŪNAS

Kai spaudoje skaitome apie pavergtose Lietuvoje padarytą pažangą, kai kam atrodo, kad tai nuostabūs dalykai. Betgi patys tos pažangos vykdytojai taip nuostabiai negalvoja. Jie patys spaudoje iškelia savo elegijas. Štai Vytautas Žemaitis savo straipsnelyje — Prestižas („Švyturys" 1986 Nr. 2, 8 p.) rašo apie Lietuvos inžinierių darbus, jų gyvenimo sąlygas, atlyginimus.

Lietuvos laisvės laikais inžinierius buvo inteligentas žmogus, dirbo savo specialybėje, dažniausiai vadovo pareigose. Gavo gerą atlyginimą turėjo geras gyvenimo sąlygas. O gal ir kiekvienas inžinierius turėjo nuosavą namą ar nuosavą butą. Visi žmonės žinojo, kad inžinieriaus mokslas žmogui duoda geras gyvenimo sąlygas.

Tiesa, tais laikais labai daug inžinierių nebuvo, bet jų užteklo. Retu atveju technikas dirbo inžinieriaus pareigose. Kiek inžinierių buvo Lietuvoje laisvės laikais — nežinia. Vienas tautietis sako, kad Lietuvos laisvės laikais Lietuvoje buvo 3,000 inžinierių. Ar jų buvo tiek, daugiau ar mažiau, tas ir ne taip svarbu. Jie buvo gerai paruošti, gerai atliko savo pareigas. Jie buvo naudingi kraštui ir patys turėjo normalų gyvenimą, nes tada krašte nebuvo okupacijos, komunistinio režimo.

Žemaitis jau savo straipsnelyje pradžioje rašo, kad inžinieriaus diplomo prestižas smunka. Aukštoje technikos mokykloje nėra konkursų. Inžinierius — antrarušė profesija. Inžinierius — bulvių lauke, inžinierius — taksistas, inžinierius — barmanas, inžinierius — pagalbinis darbininkas. O jau anksčiau komunistinėje spaudoje buvo rašyta, kad diplomuotas inžinierius nuėjo į prekybos sritį — kapoti mėsos, nes tas darbas jam davė geresnį uždarbį ir geresnį pragyvenimą — vieną kitą gabalėlį mėsos.

Sakoma, kad pavergtose Lietuvoje yra 55,000 inžinierių. Nepasakyta, ar jie visi yra diplomuoti inžinieriai ar inžinieriais skaitomi ir technikai. Bet inžinierių atlyginimas yra menkas. Daugumas jų per mėnesį gauna 110-120 rublių, kai eilinis darbininkas — krovikas gauna 160 rublių. Tas rodo, kad pavergtose Lietuvoje mokslas visai nevertinamas, nors komunistai mėgsta linksniuoti žodį: mokslas, mokslas, mokslas. Kam džiiovinti smegenis ir siekti inžinieriaus diplomo, o gauti tik 110 rublių į mėnesį, kai paprastas darbininkas gali daugiau uždirbti ir nenešti jokios atsakomybės.

Kiek pavergtose Lietuvoje vertinamas mokslas, rodo, kad ir toks pavyzdys. Vienas tautietis pasigyrė, kad jo sesuo Maskvoje gavo daktarą. Ji dabar per mėnesį gauna 220 rublių, kai melioracijos darbininkas per mėnesį uždirba 230 rublių. Ko vertas komunistinis mokslas? Jei žmogus nėra kompartijos narys, jis iš savo uždarbio negali pragyventi. Tiesa, komunistai giriasi, kad dabar Lietuvos komunistų partijoje yra 197,274 kompartijos nariai, kai 1926 m. jų buvo tik 427 (5 p.). Kaip tada, taip ir dabar Lietuvos komunistų partijos eiles užpildo įvairių tautybių žmonės. Anais laikais lietuvių komunistų buvo tik 25% partijos sąsatos. Nežinia, kokią procentą tos partijos narių sudaro lietuviai dabar. Tik tiek žinoma, kad didesnę dalį kompartijos narių sudaro duoniniai komunistai.

Žemaitis pasako vyr. inžinieriaus Jono Žeko žodžius: „Norint geriau ir daugiau dirbti, reikia geriau gyventi, arba, norint reikalausti dirbti pagal sugebėjimus,

būtina mokėti pagal darbą... O kaip geriau gyventi, jeigu tūlo inžinieriaus atlyginimas per 10-20 darbo metų tepadidėjo vos 10-20 rublių, o perspektyva gauti butą taip ir lieka neišsipildžiusia svajone".

Kai kurie inžinieriai pasiuria savo darbą, nesikvėpi yra guodęsi, girdi, galėtume dirbti dar geriau, padaryti dar daugiau, jeigu...

Žemaitis toliau sako: „Nesimau aptarti ar bent išvardyti visus tuos „jeigu“ — kiekvienas profesionalas tuoj pat pažers jų dešimtį, šimtus. Ir vis dėlto kai kuriuos motyvus, šiaudien žene dažniausiai pasiteikiamus sumenkėjusiam inžinieriaus prestižui pagrįsti, pabandykime patyrinėti kiek plačiau".

Toliau autorius aiškina, kaip vienas inžinierius nusiskundęs savo gyvenimu. Sukūręs šeima. Gamykla pažadėjo jam duoti butą. Bet pažadas likęs tik pažadu. Privaciai samdyti butą — tektų atiduoti pusę uždarbio. Skelbėsi spaudoje, kad galėtų gauti tinkamą gyvenimui patalpą. Nieko iš to neišėjo. Draugai patarė skelbtis spaudoje ne kaip inžinierius, bet kaip gydytojas. Tada gyvenimui patalpa atsirasti greitai. Nors ir gydytojų atlyginimai nėra dideli, bet jie turi sąlygas kombinuoti. Kai autorius paklausė tik inžinierių: „O ką gydytojai, prekybininkai, benzino pilsytojai daugiau uždirba?" Tas atsakė: „Daugiau jie neuždirba, bet... daugiau gali. O ką gali inžinierius?"

Dabar Lietuvoje daug tūkstančių inžinierių, bet jų vertė nėra aukšta. Žemaitis aiškina, koks skirtumas inžinieriui dirbti mokslinį darbą ir dirbti įmonėje. Jis sako: „Kas kita — katedra, aspirantūra (nors girdėjau, ir pastarosios prestižas sumenko), mokslinis tyrimo institutas: ramus, švarus darbas, perspektyva

apginti kandidatinę, gauti padorų atlyginimą. O ką gali pasiūlyti gamykla, dargi ganėtinai stambi, turinti neblogą vardą? Geriausiu atveju — konstruktoriaus, technologo, o dažniausiai tik meistro pareigas, kuriomis ne vienas stengiasi nusikratyti... Juoba greitai įsitikina, kad šiuolaikiniai gamybos reikalavimai toli gražu ne visada sutampa su pagarbų profesorių dosniai žertomis tiesomis... Antra vertus, svarbiausias objektas, su kuriuo tenka dirbti inžinieriui, ypač meistriui, pasirodo, esąs netgi ne technika, kurią studijavo 5 metus, o žmogus, su kuriuo tenka įvykdyti, tobulinti techniką".

Apie tą komunistinę techniką Žemaitis toliau rašo: „Antai Kauno Antano Sniečkaus politechnikos instituto Klaipėdos fakulteto dėstytojai, domėjosi savo auklėtinių adaptacija uostamiesčio įmonėse, padarė tokią išvadą: net 40% inžinierių mano, kad aukštoji mokykla jiems ne tik nedavė pakankamai žinių, bet ir įgytosios ne itin reikalingos konkrečiame darbe. Žinant tai, kad net 80% išbrokuotų respublikinės siuvimo, avalynės pramonės gaminių sudaro pačių įmonių technologinis ir gamybinis brokas, kad tuo tarpu tik keli procentai mūsų respublikoje sukurtų naujų gaminių atitinka pasaulinį lygį, kad inžinierių potencialą panaudojame vos 20% (darbininkų — 80%), kad inžinierių darbo našumas per pastaruosius 50 metų tepadidėjo vos 20%, ir turint, kokie dideli reikalavimai šia prasme dabar keltami inžinieriui — technikinę pažangą apsprendžiančiai ir liamenčiai figūrai, pagaliau visiems liaudies ūkio specialistams — tokia išvada, manytume, negali nežadinti nerimo. Maža pasakyti: kvalifikacija privalo atitikti realų darbą, o darbas — realią kvalifikaciją. Šitą reikia paversti realybe, ko gero, pirmutine bet kurios profe-

A.†A.

JONUI JUODGUDŽIUI

mirus, žmonai DANUTEI, sūnams ir artimiesiems mūsų giliausia užuojauta.

Ona ir Vytautas Starkai

A.†A.

JONUI JUODGUDŽIUI

mirus, jo žmoną DANUTĘ, sūnus VIDMANTĄ su šeima ir GINTĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vytautas ir Antanina
Baltrušaitiai
Jonas ir Bronė Beržanskiai
Stasys ir Leokadija Pačkauskai
Henrikas ir Marija Zubriai

Panevėžio vyskupija

Šiame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai...

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Pūsčius, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Panevėžio vyskupija

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1986 m. liepos mėn. 17 d. 5

sijos prestižo aukštintoja". Iš duotų davinų matyti, kaip komunistiniame rojuje vargsta žmonės net su aukštojo mokslo. Jei dabar komunistų valdomuose kraštuose vargsta milijonai žmonių, tai Maskvos komunistiniai valdo-

vai, nori, kad taip žmonės vargtų ir visame pasaulyje. To jie siekia vis plėdami savo imperiją. Jos plėtimui reikia vesti puolamuosius karus. Todėl Maskva visą laiką veda puolamuosius karus tiesioginiai ar netiesioginiai.

A.†A.

Leonas Jablonskis

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. liepos 16 d. ryto, sulaukęs 80 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Skuodo mieste, Budvidžio kaime, Kretingos apskrityje. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Elena, dukters Nijolė Jurgilienė (jos vyras Juozas) ir Helen Barrett (jos vyras Robert), 5 vaikaičiai, 3 provaikaičiai, pusbrolii dr. Kostas Jablonskis su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas ir Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 18 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukters.

Laidotuvių direkt. Gaidas ir Daimid. Tel. 523-0440.

Mažosios Lietuvos patriotų ir kovotojų, Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos nariui

A.†A.

Vysk. ANSUI TRAKIUI

mirus, reiškiamo nuosirdžią užuojautą jo žmonai dr. ADELEI, sūnui MARTYNUI su šeima ir kitiems artimiesiems. Giliai liūdime netekę artimo bendradarbio.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Pavergtų tautų demonstracijos bus atnaujinti sekmadienį, liepos 20 d., Oakley ir Rice gatvių kampas. Pamaldos ukrainiečių St. Nicholas katedroje bus 11 val. Demonstrantai — įvairių pavergtų tautų atstovai renkasi jau 10 val. Oakley ir Rice gatvių sankryžoje, šiaurinėje Chicago dalyje. Kvietia į demonstracijas Chicago Lietuvos Tarybos valdyba.

x Birutė Jasaitienė, Irena Kerelienė ir Vilhelmina Lapienė ruošia kugelį „Draugo“ gegužinei, kuri bus atnaujinti sekmadienį, liepos 20 d., prie „Draugo“ patalpų. Kostas Dočkus, Birutė Briedienė ir Karolis Milkovaitis bus prie maisto bilietelių pardavimo. Jie parduos bilietus taip pat ir į „Draugo“ banketą, kuris bus rugsėjo 28 d. Martinique restorano salėje.

x Los Angeles dramos sambūris, kurio režisierius yra Petras Maželis, jau užsiregistravo dalyvauti Teatro festivalyje Chicagoje lapkričio 28-30 dienomis.

x Gintaro Barono su Eva Veis ir Lino Lesecko su Audrone Veitaitė vestuviniai užsakai eina Šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero.

x Dr. Algirdas Kasparas, gimes ir augęs Cicero, išvyko apsigyventi į Florida. Jis darbuosis keliose ligoninėse Tampa, netoliese lietuvių gyvenamo St. Petersburgo. Jis yra Feliksas ir a. Danutės Kasparų sūnus. Po kurio laiko ir jo tėvas Feliksas Kasparas žada persikelti į Florida.

x Vasario 16 gimnazijai remti centrinis komitetas yra gavęs stambių aukų ir palikimų. Jonas Demereckis, buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas, gyvenantis Phoenix, Ariz., paaukojo 15.000 dol. gimnazijos statybai. Evangelikų bažnytinė taryba iš Jono Suvio fondo atsiuntė 3.000 dol. Prie šio fondo sudarymo yra daug prisidėjęs vysk. A. Trakis. Komitetas taip pat praneša, kad vėjus ir toliau yra vykdomas. Dar trūksta apie 1.000.000 DM.

x Jonas Karka, Islington, Ont., Kanada, visuomenininkas, mūsų bendradarbis ir garbės prenumeratorių, atsiuntė 45 dol. dienraščio paramai ir kartu pranešė prenumeratą 1986 metams. J. Karka ir toliau laikome garbės saraše, o už mielą auką tariame nuoširdų aciu.

x „Draugo“ gegužinės renginių komiteto nariai laimėjimams fantus mieliai priims ir net iš jų namų juos pasims, tik paskambinkite: Marquette Parke — 925-6193, Brighton Parke — 847-5840, Cicero — 652-4410.

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuošimčiai. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisomie visu rusu
STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame
apdrausti. Patys prižiuri darba
ARYDAS KIELA
747-1717
arba tarp 10 x c r 8 x c
Tel. 134-9655

x Jadvyga Dočkienė iš Cicero, Juzė Ivašauskienė iš Marquette Parko ir Alina Vadeišienė iš Brighton Parko surinko labai daug fantų laimėjimams. „Draugo“ gegužinėje juos galės laimėti dalyvaujantieji už labai pigią kainą, nors fantų yra labai gerų. Gegužinė bus liepos 20 d., sekmadienį. Prasidės pamaldomis Marijonų koplyčioje 12 val.

x „Neringos“ restorano savininkai Emilija ir Marius Kie-lai „Draugo“ gegužinės laimėjimams paaukojo vadinamus „Gifts Certificate“ — pietus dviems. Pietumis galės pasinaudoti, kada laimėjusieji panorės.

x Šv. Kazimiero lietuvių kapinių reikalais Chicago arkivyskupijos istaigoje liepos 15 d. lankėsi LB Pasuliečių komiteto pirm. Algis Regis ir Šv. Kazimiero liet. kapinių sklypų savininkų draugijos valdybos nariai Lottie Giedraitienė, Stasys Valinskas ir Paulina Šukytė. Delegaciją priėmė archidiecezijos kapinių administracijos vykdomasis direktorius Donald Massero. Posėdyje buvo aptartos įvairios problemos pasireiškiančios Šv. Kazimiero liet. kapinėse. Buvo gautas užtikrinimas, kad bus paruoštas platesnis pasirinkimas kapų sklypų, dėl kurio stokos šiuo metu yra nemažai nusiskundimų. Kelias valandas trukęs posėdis praėjo nuoširdžioje minčių pasikeitimo nuotaikoje.

x Dana Mitkienė, Los Angeles, Cal., pranešė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 20 dol. jo paramai ir 7 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Dana Mitkienė, mūsų bendradarbė, skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Dr. A. Baltrušėnas, Dania, Fla., pranešė „Draugo“ prenumeratą ir pridėjo 22 dol. auką. Dr. A. Baltrušėnas skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviškos spaudos rėmimą labai dėkojame.

x Gražina Brown, Chicago, Ill., atsiuntė 20 dol. auką ir kartu pranešė „Draugo“ prenumeratą. G. Brown įrašė ir garbės prenumeratorių saraše, o už rėmimą lietuviško rašto labai dėkojame.

x Juozas Vizgirda, Aurora, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorių, rėmėjas, pranešė prenumeratą su 30 dol. auka. J. Vizgirda ir toliau laikome garbės saraše, o už gražią auką tariame nuoširdų aciu.

x Autobusas iš jaunųjų ateitininkų stovyklos grįš sekmadienį liepos 20 d. 5 v.v. prie Jaunimo centro. Tėvai prašome atsiimti vaikus laiku. (pr.)

x A. A. Jadvygos Damijonaitienės mirties metinės bus paminėtos šv. Mišiomis atnaujinti sekmadienį liepos 20 d. 10:15 v. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Kvietame gimines, draugus ir pažįstamus maldoje ją prisiminti.

x Lietuvių Krikščionių Demokratų sąjungos Chicago skyriaus vasaros išvyka įvyks š.m. liepos 27 d. sekmadienį Soliūnų ūkyje, 8335 Fieldcrest Ave., Willow Springs, Ill. Esant blogam orui, Soliūnų dideli namai sutalpins visus po stogu. Išvykų bus pranešimų apie Krikščionių Demokratų veiklą, pietūs, pokaliai ir t.t. Pradžią pirmą valandą.

Sk. valdyba
(pr.)

x Kun. Antanas T. Žvinklys, Hillsboro, Wisc., mūsų rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka dienraščiui. Labai dėkojame.

x Aloyzas R. Paltarzikas, Chicago, Ill., mūsų nuoširdus rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles ir 70 dol. už parduotas laimėjimų knygutes. Labai dėkojame.

x Sol. Margarita ir Vaclovas Momkai, Chicago, Ill., lietuviškos spaudos rėmėjai, gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Rūta M. Ozers, Hinsdale, Ill., Viktor Panaras, Oak Lawn, Ill., Peter ir Vita Kemėžiai, Belleville, Ill., J. Kanis, Portland, Oregon, Justinas Vizgirda, Chicago, Ill., Jadvyga Jurkūnas, Detroit, Mich., Cipkus Realty, Willowick, Ohio, gražindami laimėjimų šakneles, atsiuntė po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Sofia Tekorius, Speedway, Ind., žinodama lietuviškos spaudos sunkumus, pranešdama „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 27 dol. auką. S. Tekorius skelbiame garbės prenumeratore, o už mielą auką labai dėkojame.

x Dr. Giedra J. Matas, Independence, Ohio, dr. Jonas Šalna, Portage, Wisc., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 25 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Helen Ratkus, Dania, Fla., a. Juozo Ratkaus, jos vyro prisiminimui, atsiuntė „Draugo“ paramai 100 dol. auką. Labai aciu. J. Ratkus buvo kurybingas ir veiklus senosios lietuvių kartos, Amerikoje išgyvenęs 76 metus.

x Vytautas ir Aldona Šoliūnai, Lemont, Ill., Aldona, moteriškų ir vaikiškų rūbų krautuvės savininkai, mūsų nuolatiniai garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pranešė prenumeratą su visa šimtaine „Draugo“ paramai. Vyt. ir A. Šoliūnai ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už realią auką tariame nuoširdų aciu.

x Dr. Albinas Garūnas, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorių, atsiuntė 22 dol. auką ir pranešė „Draugo“ prenumeratą 1986 metams. Dr. A. Garūna ir toliau laikome garbės saraše, o už paramą labai dėkojame.

x Leonas Juškaitis, Chicago, Ill., pranešė „Draugo“ prenumeratą su 20 dol. auka. L. Juškaitį įrašome į garbės prenumeratorių sarašą, o už rėmimą lietuviško žodžio tariame nuoširdų aciu.

x Bronius Juodelis, Downers Grove, Ill., visuomenininkas, A. Patamsis, Stoney Creek, Kanada, Adolfas Švažas, Downers Grove, Ill., Juozas Vizgirda, Aurora, Ill., Adelė Vingelis, Jeannette, Pa., Maria Noreika, Oak Lawn, Ill., K. Kulys, Allendale, N.J., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Nuosirdus aciu.

x P. Žolynas, J.P. Gruodis, Liuda Klausas, L. Garlauskas, B.A. Kova, J. Šva-bas, Gražina Markonis, Jonas Baranauskas, Estella Rogers, A.P. Bagdonas, visi iš Chicago, J. Grybas, Winnipeg, Kanada, Mrs. A. Landsbergis, Upper Marlboro, Maryland, Henrikas ir Salomėja Izdelis, Cleveland, Ohio, Tadas Bauža, Kenosha, Wisc., A. Pakštys, Centerville, Mass., B. Ciplijauskaitė, Madison, Wisc., K. Skripkus, Lockport, Ill., Juozas Ramanauskas, Bridgewater, Mass., J. Navakas, Gulfport, Fla., Anelė Jurgelaitis, Indianapolis, Ind., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai dėkojame.

Rašytojo Vinco Ramono mirties metinių proga buvo pašventintas jo paminklas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Šventinimo dalyvių būrelis matyti prie paminklo.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Kun. Juozas Kluonius, Šv. Antano bažnyčios klebonas, Mackinaw City, Mich., minėdamas kunigystės sukaktį, pastatydino prie bažnyčios lietuvišką kryžių 39 pėdų aukštumo su 15 medžio drožiniais. Kryžiaus projektas ir lietuviška tematika medžio kūriniui: Rūpintojėlis, Aušros Vartai, Šv. Kazimieras, Gedimino stulpai ir kt. padaryti dail. Jurgio Daugvilos. Šiame kurortiniame ir turistiniame miestelyje kun. J. Kluonius yra vienintelis lietuvis. Šią vietovę vasaros metu aplanko per pusantro milijono ekskursantų. Prie klebonijos visą laiką kabo 4 vėliavos, jų tarpe ir Lietuvos. Liepos 20 d. kryžius bus pašventintas. Daug lietuvių iš Detroito, Grand Rapids, Beverly Shores ir kitų vietovių rengiasi į šias išskilmes vykti ir pagerbti kun. Juozą Kluonį.

— A. a. Povilas Butkys, 55 metų amžiaus, mirė birželio 26 d. Palaidotas iš Šv. Kazimiero par. bažnyčios Los Angeles Glendale kapinėse.

x Danguolė Ilginytė, Chicago, Ill., „Dainavos“ meno ansamblio valdybos narė, Petras Vyšniauskas, Cleveland, Ohio, Adelė Puleikis, Lemont, Ill., Veronika Mašiotos, Chicago, Ill., pranešė prenumeratą 1986 m. ir kiekvienas pridėjo po 17 dol. auką. Labai dėkojame.

x Olga Sakas, Lake Worth, Fla., L. Merkeli, Toronto, Kanada, Juozas Kazlauskas, Waterbury, Conn., Andrius Žilinskas, Cicero, Ill., A. Kanapka, Georgetown, Kanada, J. Gritėnas, Melrose Park, Ill., J. Astas, Hamilton, Kanada, M. Užgiriene, Brookfield, Ill., John Shatas, Waterbury, Conn., A. Matulionis, Plattsburg, N.Y., A. Simonis, West Chester, Pa., V. Kalasinskas, Springfield, N.J., Marija Noreika, Putnam, Ct., V. Saimininkas, East Hartford, Ct., J. Rudzevičius, Los Angeles, Cal., A. ir M. Maskoliūnai, Santa Monica, Cal., Elena Bacevičius, St. Petersburg Beach, Fla., visi gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai dėkojame.

x Juozas ir Zita Petkai, Kirkland, Wa., Austras Puzinienė, Sant Mateo, Cal., M. Kleinaitis, St. Petersburg, Fla., Jonas Kristolaitis, Cleveland, Ohio, P. Kumeta, Worcester, Mass., Elzbieta Ribokas, Brockton, Mass., Vytautas Paškauskas, Albany, Ga., A. Lingis, Great Neck, N.Y., Julia Palaitis, Philadelphia, Pa., Tekla Ivanauskas, Los Angeles, Cal., Jonas Staškevičius, Mississauga, Kanada, Stasys Misiūnas, Berwyn, Ill., J. Rasys, Cambridge, Mass., L. Kizlauskas, Cicero, Ill., Vincas Klova, Bell Gardens, Cal., Jonas Rimkūnas, New Buffalo, Mich., atsiuntė po 10 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

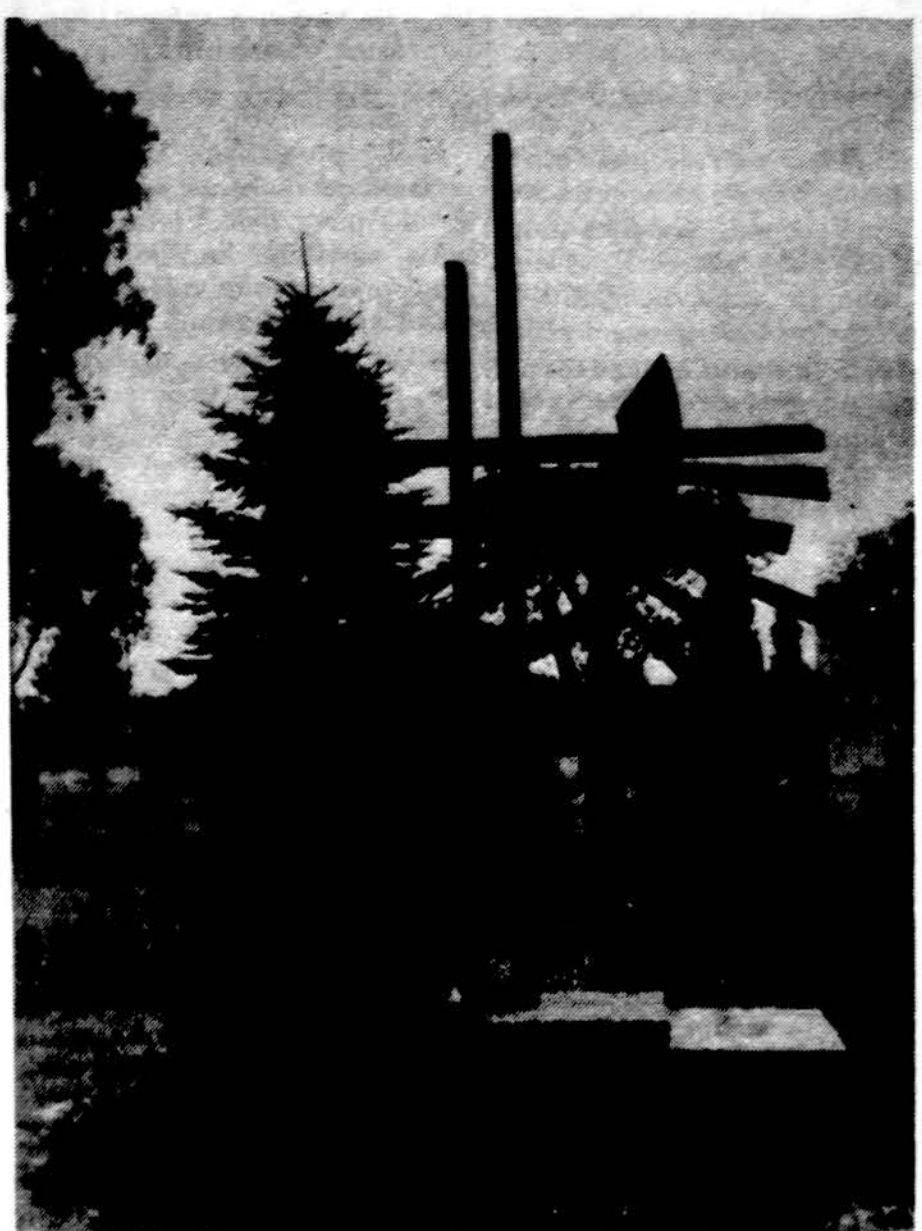
Forest Lawn. Nuliūdime liko žmona Birutė, dukra Vaida Mikuckienė su šeima, duklė Vilija, sūnūs Linas, Algis ir Rimas.

— Dr. Juozas Skrinska artimųjų ir draugų tarpe liepos 13 d. atšventė 70 metų sukaktį. Dr. J. Skrinska Clevelando lietuvių visuomenėje žinomas, kaip uolus savo profesijos darbuotojas ir visuomenininkas.

— Šokių grupė „Klumpė“ iš šiaurės Illinois dalyvavo Milwaukee, Wisconsin, Summerfest parade ir šoko trumpoje programoje. Paradas įvyko birželio 21 d. pagrindinėse Milwaukee gatvėse. „Klumpė“ žygiavo paskui didelį balioną su vytyt ir rūtom, kurį parūpino parado organizatoriai, bet kurį suprojektavo lietuviai. „Klumpė“ vadovauja Stasys ir Giedrė Milašiai iš Lake Geneva, Wisconsin.

— JAV LB krašto valdyba ir JAV LB XI-sios tarybos prez. Chicago apylinkėse gyvenančius asmenis patvirtino Lithuanian Folk Dance Festivalis, Inc., direktoriais: inž. Metį Šilkaitį — pirmininku, Vladą Sinkų — išdinininku, Bronių Juodelį, Modestą Jakaitį, Dalią Dundzilienę ir Sofiją Dziugienę — nariais. Likusius keturis direktorius ir minimą korporaciją skiria Tautinių šokių institutas. Su direktorių paskyrimu korporacijos direktoriato centras iš Clevelando grąžinamas į Chicago. Birželio 11 d. direktorių taryba Chicagoje buvo susirinkusi pirmajam posėdžiui. Pirmuoju direktorių rūpestiu yra šią vasarą Dainavos stovyklavietėje įvyksiančių tautinių šokių mokytojų kursai.

— Angelė Nelsienė, LB Vakarų apygardos pirm., Fullerton, Calif., parašė raštą Californijos valstijos švietimo departamentui, prašydama į naujai ruošiamus istorijos-socialinių mokslų vadovėlių traukti komunistų ir nacių vykdyto genocido ir dabar vykdomų žmogaus teisių pažeidimų Pabaltijo kraštuose apžvalgas. Šiai akcijai iniciatyvos ėmėsi ir ją koordinuoja Estijos garbės konsulas adv. Jaak Treiman. Lietuvos okupacijos 45 m. sukakties proga A. Nelsienė atitinkamus laiškus parašė prezidentui Reaganui, abiem Californijos senatoriams ir savo distrikto kongresmanui.

Rašytojo Vinco Ramono paminklas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Projektas ir darbas — skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko. Pašventintas liepos 13 d., sekmadienį.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

A. A. RAŠYTOJO VINCO RAMONO MINEJIMAS

Pereitą sekmadienį, liepos 13 d., 10 val. Marijonų koplyčioje buvo paminėta rašytojo ir mokytojo a. a. Vinco Ramono metinė mirties sukaktis. Jis mirė 1985 m. liepos 8 d. Buvo palaidotas liepos 12 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, palydint dideliu būriu jo giminių, draugų, rašytojų, ir buvusių mokinių. Šiais metais ant jo kapo buvo pastatytas gražus paminklas, padarytas skulpt. Ramojaus Mozoliausko.

Už mirusio rašytojo a. a. Vinco Ramono vėlę šv. Mišias atlikė ir pamokslą pasakė jo buvęs mokins kun. P. Garšva, skaitymus atliko ir giesmės vadovavo kitas jo buvęs mokins dr. Petras Kisielius. Po maldų, kuriose dalyvavo pilna koplyčia jo giminių, buvusių mokinių, draugų ir rašytojų, daugelis vyko į Šv. Kazimiero kapines pašventinti paminklo. Šventinimo apeigas atliko velionio buvęs mokins, dabar Marijonų vienuolijos provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, pasakydamas tai proga priimtą žodį. Pabaigoje visi sugiedojo „Viespaties Angėlą“.

Apie 12 val. daugumas sugrįžo į Marijonų vienuolyno svetainę bendriems pietums ir prisiminti didį rašytoją, savo giminių ir mokytojų, kuris savo gyvenimu ir darbais paliko neišdildomus pėdsakus. Pietūs buvo jau paruošti St. Kisieliene ir Jadv. Dočkienės. Prie jų susirinko apie keturiasdešimt žmonių, nes dalis dalyvavusių pamaldose ir šventinime išskubėjo į kitus įsipareigojimus.

Pietų metu apie savo mokytoją kalbėjo gana išsamiai kun. Vikt. Rimšelis, pakviesdamas dr. P. Kisielių pasakyti savo išpučius ir a. a. V. Ramono, kaip mokytojo, charakteristiką. Po jo papasakojo iš savo vaikystės išpučius su suaugusiu gyventoju J. Račiūnas. Kalbėjo velionio mokins dr. J. Kizys, poetas ir daug kartų kalbėjęs su velioniu literatūrinėmis temomis Kaz. Bradūnas, siūlęs, be paminklo, kuris ilgai išliks, išleisti V. Ramono raštus trijuose tomuose taip, kad jie gautų išliekančią vertę ir gerą estetinį pavidalą. Taip pat kalbėjo kelerius metus su velioniu kartu dirbęs gimnazijoje mokykl. dr. Alfonsas Šešplaukis, pasakydamas savo išpučius iš bendradarbiavimo gimnazijoje ir literatūriname gyvenime. Dar kalbėjo Lietuvių Rašytojų draugijos pirmininkas Č. Grincevičius, primindamas, kad Vincas Ramonas pirmiausia ir visuomet buvo mokytojas. Apie jo tvarkingumą kalbėjo su juo vienuose namuose apie 20 metų gyvenęs J. Žebrauskas, kuris nupasakojo jo pareigingumą atlikti, ką buvo po širdies atakų jam gydytojui įsakę, būtent kasdieninį pasivaikščiavimą.

Trumpu, bet nuoširdžiu žodžiu visiems padėjo už prisiminimą jo brolis Kostas Ramonas, kuris velioniu rūpinosi ligoje ir kasdieniuose reikaluose. Pabaigoje trumpu žodžiu už rašytoją ir mokytoją a. a. Vincą Ramoną mirties metinėse dalyvavimą ir jo prisiminimą padėkojo ir malda užbaigė kun. V. Rimšelis.

Artimieji ir velionio mokiniai dar ir po pietų kalbėjosi, dalinosi išpučiais ir prisiminė praeitį, kuri jau taip seniai buvo, bet mokytojo metinės davė progą dabar tą praeitį ir savo mokytojo nuopelnus prisiminti.

— Pn.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 val. d.